

EGYETERTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztő- s kiadó-hivatal:
Budapest IV. hímző-utca és kalap-utca sarkán 1. szám.
 Csak bérmentes levelek fogadottnak el. Kéziratok vissza nem küldetnek.
Előfizetési díj:
 Vidékre postán vagy helyben házbiz. hordva:
 Egy évre ..... 20.—
 Félévre ..... 10.—
 Negyedévre ..... 5.—
 Egy hóra 1.80
 Egy szám 6 krajczár.

Hirdetések és nyilvántartás
 felvételnek árszabály szerint
 a kiadó hivatalban:
Budapest IV. hímző-utca és kalap-utca sarkán 1. sz.
Hirdetések felvételnek a külföldön:
 Bécsben: Oppel A.-nál, Stubenbastei Nr. 2.
 Moson Rudolfnál, Seilerstrasse Nr. 2.
 Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10.
 Daube G. L. és társai, Wollzeile Nr. 12.
 Párizsban: Haas, Lafitte & Comp.-nál, Place de la Bourse.
 Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és társai.

Titkolózik a miniszter.

Titkolózik Tisza Kálmán. Ez a mai képviselőházi ülés tapasztalata. Tudtuk előre, szinte meg is mondhattuk volna előre. A Mocsáry-féle indítvány jogosultságát senki se igazolta és senki se igazolhatja fényesebben, mint ma Tisza Kálmán miniszterelnök igazolta. Előterjesztette beszédében a főváros utcáin öt napon át tartott mozgalmak történetét. Előterjesztette nem úgy, mint szemtanú, mert hiszen ő sem ablakot be nem vert, sem szuronyt nem vett kezébe, sem golyót vagy szurást nem kapott. Sőt itthon sem volt, mert a mozgalmas napokban Bécsben töltte az időt kövér lakomákon sovány delegációk közepe. Tehát nem mint szemtanú beszélt, hanem beszélt, mint referens hivatalnok, ki a hozzá terjesztett hivatalos adatok, jelentések, leletek és jegyzőkönyvekből magának összeállította az ötnapi mozgalom történetét. S mit kért az ellenzék? Kérte azt, hogy azon hivatalos adatok, melyeket a miniszterelnök látott, terjesztessenek a képviselőház elé, hogy azok az ország képviselői is megláthassák s a mozgalom rendszeres és összefüggő történetét azon adatokból a képviselők is összeállíthassák.

Ezt megtagadta Tisza Kálmán s neki mögéje és védelmére állt a kormányparti többség. Páratlan eset ez nemcsak a magyar parlamentnek, hanem a világ minden parlamentjének történetében. Az ellenzék parlamenti bizottság kiküldését kéri, hogy bizonyos súlyos tüneti események megvizsgálásának s bizonyos nagy foku vizsgálások kiderítésének. Előáll a kormány s azt mondja: magam is óhajtom, magam is szükségesnek tartom, hogy az események megvizsgálásának s az ország képviselői azokat nyíltan, szabadon megírathassák. Ezt mondá Tisza Kálmán négy nap előtt. Ezért lett a tárgyalás elhalasztva a mai napra. Megmondta ugyan Tisza Kálmán, hogy a parlamenti vizsgálatot nem helyes, de hiszen első sorban csakis arról volt és van szó, hogy a mozgalomra vonatkozó adatok vagy egy, vagy más uton a parlament elé terjesztessenek. Vagy a kormány szerzi meg és terjeszti oda, vagy egy parlamenti bizottság szerzi meg és terjeszti oda. Más lehetőség nincs.

Igen is, nincs a józan ész és a politikai becsületesség előtt. De Tisza Kálmán nem hajt sem a józan észre, sem a politikai becsületességre parancsaira. Beszédének végén határozottan indítványozza, hogy a Mocsáry-féle javaslat vetessék el, a mi más szóval azt teszi, hogy sem ő, sem párja nem akarja a mozgalomra vonatkozó adatoknak parlamenti bizottság általi megszerzését. Második felszólalásában pedig határozottan kijelenti, hogy ő a birtokában levő adatokat elő nem terjeszti s ha a képviselőház többsége az ellenkezőt kívánja: leteszti társait s utólagjának adja át iratait. Mi ez? Nem egyéb ez, mint a legáltalánosabb kijáratása a parlament jogainak s legnyomortalabb visszavetése a többség hatalmával. Mert ma ugy áll a dolog, hogy ha Tisza Kálmán mind végig többségre lesz: akkor a képviselőház sem egy, sem más uton, sem parlamenti bizottság, sem kormány által a mozgalomra vonatkozó adatok birtokába jutni nem lesz képes.

Miért titkolózik a kormány? Miért nem akarja Tisza Kálmán a hivatalos adatokat előterjeszteni? Azért, mert nincs igaza. Azért, mert Tisza Kálmán előterjesztése sem a hivatalos adatoknak, sem az igazságnak meg nem felel. Azt mondja s azzal menti magát, hogy ő legjobb lelkiismeret szerint adta elő a mozgalom történetét s a rendőrség és katonaság beavatkozásának részleteit. Köszönjük szépen. Ha politikáról van szó: mi Tisza Kálmán lelkiismeretét igaz tanúnak és komoly mentőnek el nem fogadjhatjuk. Még „legjobb lelkiismeretét” sem fogadjhatjuk el. Neki még legjobb lelkiismerete is igen rossz lelkiismeret. Ő a politikában sem nem az igazság, sem nemzetének java nem vezeti. Ő csak kormányon akar maradni. Ott kezdődik s addig terjed lelkiismerete, a hol s a meddig ragaszkodhatik a hatalom hasznos elvezetéséhez. Egyébként ő már nagyon rég óta nem törődik. Hogy bizhatnánk mi azon ember politikai kijelentésében, ki már oly sokszor megcsalta nemzetét s oly sokszor kijáratotta a személyéhez és miniszteri állásához kötött közbizalmat? Hogy bizhatnánk mi benne, midőn nem akarja vagy nem merészi a hivatalos adatokat előterjeszteni? De hiszen ennyire mennünk nem is szükséges. Csak egy ember csalahatalan: a római pápa és az sem csalahatalan. Vajon honnan meríti Tisza Kálmán azt a botor önhittséget, hogy az eseményeknek csak az az igaz és hű képe, melyet a hi-

vatalos adatokból ő maga és csak egyedül ő maga állít össze? És mely parlament és mely alkotmányos miniszterium történetéből képes ő példát idézni, hogy a törvényhozó testület igen fontos és sok részlettel bíró belügyi kérdésben minden adat, s a részleteknek minden igazolása nélkül pusztán egyik vagy másik miniszter egyéni nézetére legyen köteles halmozni? Külpolitikai kérdéseknél gyakran fontos okok parancsolják bizonyos események s bizonyos intézkedések ideiglenes titkolását. Belügyi kérdésekben is lehet eset, a mikor a kormány azt mondja: ez és ez a kérdés még nem érett a tanácskozára, tehát a tárgyalást el kell halasztani. De az, a mi itt történik most, az csakugyan példátlan. Maga Tisza Kálmán nyilvánítja szükségesnek az ügy tárgyalását; maga Tisza Kálmán kéri azt a mai napra kitűzést s a mai napon kijelenti, hogy sem ő elő nem terjeszti az adatokat, sem azt meg nem engedi, hogy a parlament azokat más uton megszerzeze.

Nyomorult parlament, nyomorult többség, nyomorult kormány — ha már ily dolog is büntetlenül megtörténhetik. A leg-súlyosabb alkotmányi kérdések egyike forog szőnyegen. Vajon a katonaság nem önhatalmulag s nem illetéktelen felhívásra avatkozott-e fölötti fegyverrel s felütött szuronyval a közönség fenntartásának egyszerű rendőri feladatába? Ez a kérdés. Minden miniszter a világon, egyszerűen megfelel-e kérdésre s előterjesztés az illető hatósági rendelkezések iratait. Vagy azt mondáná a parlamentnek: jogom hatalmamban áll s a parlament hallgasson és szavazzon vagy takarodjék haza. Avagy azt mondáná: ez és ez volt eljárásom, itt vannak irataim, itéljen a nemzet képviselői s én meghajlok az ítélet előtt. De Tisza Kálmán egyiket sem teszi. Bujkál a kötelesség elől, fedezi a visszaéléseket, titkolja a titkolhatatlan dolgokat, hamis előterjesztéseket tesz elől, amit elöl s orvul támadja azt az alkotmányt, melynek becséről és sérthetenségéről beszél akkor is, mikor azt megmégéri. De egyben igaza van. Ez az alkotmány Tisza Kálmán kezén sokáig már csakugyan fenn nem állhat.

Budapest, jan. 26.

A kormánypart kebelében szokatlanul élénk mozgalom indult meg. Tisza Kálmán személyes hívei tevékenységet fejtenek ki, hogy a part tagjait összetartsák s mind a vitára, mind a szavazásra biztosítsák. A személyes hívek közt kalandosul kalandosabb tervek merültek fel. A függetlenségi part föllépésének Mocsáry Lajos indítványának sokan az által akarták elejét venni, hogy egy interpellációban a miniszterelnököt felhívták: szándékában áll-e a gyűlékezési jog és sajtószabadság rendezése által a közönséget és rendet minden megtámadás ellen biztosítani. Ez interpellációval azonban Tisza Kálmán távolléte miatt részint eltekint, részint elhallgatott.

Más oldalról a kormánypart kebelében erőndesebb mozgalom is indult meg. Grünwald, Csávossy s többen — mint értesülünk mintegy kilenczen — kormányparti képviselőt bent a klubban értekezlet alkalmával felvetették a programkérdést, ezek azok, kiknek nézetét hangsúlyozza a part és kabinet rekonstrukciójáról már pár hét óta a P. L., föllépésük azonban eddigelő eredménytelen maradt. Tisza hívei hosszas eszmecsere után a programkérdés felvetését a Mocsáry-féle indítvány elintézésé utáni időre tartották elhalasztandónak s ebben Grünwald és társai is megnyugodtak.

A vitáról, mely ma megindult, illetőleg szerdán fog megindulni, kormányparti körök azt tartják, hogy az el fog húzódni a hét végéig, ha nem tovább is. E vitában a kormánypart sok tagja szándékozik részt venni, mint Baross G., Jókai Mór, Dárdai s többen. Kik a korrupció vádját élesen és határozottan szándékoznak kormányról és kormánypról elutasítani.

Tisza Kálmán közbene — biztos értesülésünk szerint — határozottan kijelentette, hogy 8-10 többséggel az uttal nem elégszik meg, s ha a part erőteljes támogatásában nem részesül, beadja lemondását. Ennek következtében a kormánypart tagjait a szélrózsa minden irányából s sürgetőleg táviratozzák be.

A mai szavazásnak, melyben a kormánypart 23 szótöbbséggel ért el, nagy jelentőséget tulajdonítanak a kormányparti lapok. E szavazás azonban esetleges volt s pusztán előzetes kérdésre vonatkozott. Az összes ellenzék, a függetlenségi partot s a mérsékelt ellenzékét öszevéve, mintegy 80 képviselő hiányzott. Részint azért, mert sokan még vidéken vannak s a fővárosba csak pár nap múlva jönnek be, részint pedig azért, mert sokan mára nem vártak szavazást.

A kérdés önmagában is fontos, de a körül-

ményeknél fogva most már különös fontosságra emelkedett. Tisza Kálmán miniszterelnök határozottan kabinetkérdéssé tette azt. Ezen oknál fogva az ellenzék tagjait különösen figyelmeztetjük, hogy minden más dolgok félretételével siessenek a fővárosba. Annival inkább, mert a kormánypart épen e kérdésben fényes diadalt akar Tisza Kálmánnak készíteni s ezzel állását a költségvetési vitára is megerősíteni.

Azon törvényjavaslatok, melyeket mai beszédében Tisza Kálmán min. elnök érintett, s melyekkel, mint mondá, a belkét és nyugalmat akarja biztosítani, a gyűlékezési jognak s a sajtótörvénynek rendezését, illetőleg megváltoztatását tárgyzák s ezen kívül egy törvényjavaslat az államrendőrség felállításáról s a fővárosban rendezéséről fog előterjesztetni.

A sajtótörvény módosítása — értesülésünk szerint — főleg arra irányul, hogy a nem politikai sajtótörvények elbírálása az esküdtsekek hatásköréből kivételül, s a rendes bíróságokra bízatik, továbbá a lapoknak colportázás útján való eladása a rendőrség ellenőrzése s illetőleg hatásköré alá rendeltetik.

A függetlenségi part ma d. u. 5 óra körül a monori választókerület választási ügyében Mocsáry Lajos elnöke alatt értekezletet tartott. A választókerületből a választók nagy része által a párthoz intézett felhívás folytán a teendők megbeszélése végett Duka Ferencz o. gy. képviselő a kerületbe való kimenésre felkérte.

Az egyesült ellenzék tegnap d. u. 6 óra körül értekezletet tartott, melyben a pártok kivételül Bittó István s még mintegy huszár részt vettek. Ez értekezleten az ötszöttszáz javaslat tárgyalatott, mely a Mocsáry-féle indítvány tárgyalása alkalmával előterjesztendő indítvány szövegére végett az előző klubértekezleten kiküldött.

E javaslatok kormányfeljárásának részletesen indokolt helytelenítését tartalmazza, de parlamenti bizottság kiküldését nem. Az értekezlet alkalmával hosszu eszmecsere folyt le, melyben a part jelentékenyebb tagjai mind s a pártok kivételül közül is többen részt vettek, maga Bittó István. Biztosan értesülünk, hogy a mérsékelt ellenzék több tagja helyeslőleg nyilatkozik a Mocsáry-féle indítványról.

Az egyesült ellenzék javaslatát Szilágyi Dezsőt fogja a házban előterjeszteni és indokolni. Legalább ma még ez volt a megállapodás. A tegnapi megállapított javaslat a mai nap történet miatt — ugy látszik — az egyesült ellenzék által némileg módosítottatni fog. Tisza Kálmánnak azon kijelentése folytán, hogy a hivatalos adatokat nem terjeszti elő, ma a part kiválób tagjai újra megbeszéltek javaslatukat.

Az alapítványi javak tudvalevőleg nálunk minden parlamenti ellenzék nélkül kezeltek a vallás és közoktatási miniszter által. Minden kísérlet, melyet az igazi alkotmányosság barátai elkövettek, hogy e javak kezelését is az állami budgetbe vonják, eddig meghiusult. Trefort minisztert nem kérheti számon senki, nem tartozik senkinek felelősséggel, számadással, könyvedre szerint gazdálkodhatik e milliárdi értéket képviselő javakkal, eladhatja, nyolven bérbe adhatja e javakat, gseffelhethet velök belátása szerint. Más ember már csak azért is nem akarja számadás nélkül kezelni ily óriási vagyont, hogy a gyanusításnak még árnyéka se lenne maradjon. Trefort nem úgy gondolkozik. Ő éveken keresztül esőkönys védelmezője annak az elvnek, hogy e javakhoz az országgyűlésnek semmi köze. S ezen elv ért oly annyira lelkesül, hogy bármily kormány kerüljön is a hatalom birtokába, neki észbe se jut megválni a kultuszminiszteri társzótól, csak hogy ez elvet a miniszteri székben védelmezhesse. A folyást szaporodó gyanusítások, a háta megveti süttőss s az egyenes interpellációk, melyek a botrányos bérleti szerződéseket szelöltették, végre mégis arra bírta őt, hogy arra kérje ő felségét, miszerint a számadások megvizsgálására egy bizottságot küldjön ki. A király a bizottságot kiküldte, s e bizottság, melynek tagjait maga Trefort választotta meg egy pár nap alatt teljesítette hosszas időt, utánjárását, tanulmányozást, a helyszíni vizsgálatot stb. igénylő feladatát. Ezen nagyuri módon teljesített vizsgálat eredménye azonban nyilvánosságra nem hozott, csak is ma, midőn Trefort ellen a sajtóban újabb gyanusítások merültek fel, olvassuk a Pester Lloydban, hogy ő felségét, f. hó 22-ikén kelt elhatározásával elrendelte, miszerint a közoktatásiügyi miniszterium kezelése alatt álló alapok tíz évi kezelési eredményének megvizsgálására az országbíró elnöke alatt kiküldött bizottság jelentése köze tétessék. E munkát kinyomatásra a szükséges intézkedések azonnal megtették. Óhajtuk és reméljük, hogy e jelentés sok alyapon gyant el fog oszlani, de meg kell jegyeznünk, hogy a gyanusításoknak csak akkor lesz vége, az ország, a közvélemény e több millióra menő vagyont tiszta és lelkiismeretes kezelése felől csak

akkor lesz teljesen megnyugtató, ha a valóság alapítványi és tanulmányi javak kezelése parlamenti ellenőrzés alá kerül. Az 1880-iki évi államköltségvetési előirányzatból az alapítványi javak még mindig ki vannak hagyva, de az ellenzék a budgetvita alatt bizonyára el fog követni minden tőle telhető, hogy ezen helytelen botrányos állapotnak már egyszer vége legyen.

Nagy György országgyűlési képviselő, ki ez idő szerint a diószdi kerületből van megválasztva, s a kiról lapunk mai reggeli számában egy fővárosi lap után oly sulyosan terhelő adatokat közöltünk, a mai nap folytatában még nem nyilatkozott, sem ügyének tisztázására — tudunkkal — lépést nem tett. Ma már azonban a képviselőházban nem jelent meg. A mai ülésen terjesztő elő Szilágyi József képviselőházi elnök Naseh Salamon nagykirályi lakos kérvényét, melynek alapján a székhelyi kir. járásbírósg fegyelmi osztálya Nagy György mentelmi jogát bírói zártörés és sikkasztás büntényei miatt sürgősen felfüggeszteni kéri.

Nagy György először az 1872-75-iki országgyűlésnek volt tagja. A volt balközéphez tartozott s Tisza Kálmán legbensőbb személynékeinek egyike volt. Követé őt a fuzióba is s mind eddig rendezett viszonyok közt levő vagyonos ember hírében állt. A kormányparton Tiszához való bizalmas viszonyával fogva bizonyos tekintélyben állott. Az ellene felmerült sulyos vádak egy része magántermészetű. De van e vádak közt kettő, mely a kormányt is igen sulyosan terheli s melyről nyilatkoznunk a közérdek iránti tekintet, s a hírlapírói kötelesség parancsolja. De mielőtt nyilatkoznánk: várjuk meg a kormánytól s esetleg Nagy Györgytől eredő felvilágosítást. Ugy sulyosak a vádak, hogy azok valóságát hinnünk majd aligh lehetséges.

A brünni „Moravský Orlice” bécsi levelezője ezeket írja: „A magyarországi sanaryu politikai állapot a nem-magyar köröknek szép remények teljesítését igéri. Minél melyebbre sülred a magyarok közt az erkölcsiség és mind inkább gyengül hatalmuk romlott viszonyok fölébredésé folytán; annál nagyobb kilátás van, hogy a föderalisztikus Ausztriába bevonatnak.”

A közel események meglozák, hogy a magyarok vagy kénytelenek lesznek szorosabban Ausztriához fűződni, vagy pedig elvesztik uralkodó szerepüket. Ha az utóbbi eset áll be és Magyarország kormányára a nem-magyar nemzetiségek jutnak: ez is csak a dualismus bukását jelenti. Mindenesetre örökösünk az illuziókól, annyi bizonyos, hogy a magyarországi uralkodó elem korrupciója és gyengülése az osztrák föderalisztikus unió útját egyengeli.

Budapest, jan. 26.

És még mindig nem jutottak a netovábbhoz! Az óriási hadi budgetek az európai szárazföld majdnem minden államát politikai és gazdasági válságokba sodorták máris, kikerülhetlenül látjuk következnit az időt is, mikor iszonyu katasztrófáknak, rettenetes társadalmi harcoknak és általános nemzetközi forradalmaknak kell az örökös fegyverkezés természetellenes helyzetéből a népeket kivezetniök. Azt hinn minden ember, hogy a közélet minden irányadó tényezőjének, legyen bár a legveszettebb, vértől részeg, dicsőség-szomjas generális fajtájú most már minden igyekezetét csak a türethetlen bajcsökkentésére irányozhatja. És valóban az utolsó évek politikai vitáiban az uralkodó államférfiak, a conservatív hatalmi politikuskok se teheték, hogy be ne vallják a hadi budget türethetlen magasságát. A trónokról biztató ígéretek is tettek: a kormányférfiak kijelentették, hogy a hadi költségvetést csak a legközelebbi időre kell még, mint szükséges rozsat elfogadni.

A legközelebbi időre! Soha napján! Önkényt az állam hatalmasai nem szánják magukat rá, hogy személyes ambícióik és becsvágyi számításaik kész eszközeiről lemondjanak, a népek jóléte és a nemzetek szabadsága pedig a legkisebb számításba se jönnék. Katasztrófának kell jönnie, — ugy látszik ez a világrend körlethetlen parancsa, el kell hinni, hogy az olyan események, mint a nagy francia forradalom, mint a római birodalom összeomlása valami örök végzettséggel vannak előre rendelve és az államférfiakban se a népekben nem lehet meg az akarat, hogy az ilyen iszonyu istenitéleteket kikerüljék, habár az örvényt előre látják is és ha kezökben is az eszközök, melyekkel a vész kitörését megelőzhetik. Az államférfiaknak összes bölcseségök, hogy a viharok be kell következnie, de nem következik még be a legközelebbi időben sem ma, sem holnap és azért csak rajta, bátran! Így lesz lassanként minden halompávrá és egész Európa a legörültebb hazárdjáték kozkájára helyezi sorsát. Mindennap új társadalmi problémák merülnek fel, az inség osontos réme hordozza végig fekete lobogóját az országokon, de az államférfiak egyetlen gondja, hogy uj

áldozatokat sajtójanak ki a népektől, a hadseregek szaporítására. Holnap jön el a lefegyverkezés ideje, mondják ok, vagy pedig holnap jön el — az özönvíz! Aprés nous le déluge! Am ez a holnap nem marad örökké holnap, mint a korszmáros-czégén. Eljön az valóban rémletes sötétségben és a földnek megrázkódásában!

Most hajtunk előre örült lábában. Bismarck herceg újra megadta a jelt. Ő ki kaszárnyává alakította át a tudósok és gondolkodók hazáját és csillogó szurony erdlővé változtatta Európa fölszínét, neki még nem elég a fegyverkezésből. Törvényjavaslat fekszik a német szövetségtanács előtt, mely a hadseregek létszámát fölemeli száz-ezer fövel, a hadi budgetet az első évrnek 28 millióval kivül állandóan felrugtatja kilenc millióval. A szövetségtanács, a német birodalmi parlament az előterjesztést minden kétségen kivül el is fogják fogadni. Mert ha hadi budgetről van szó, nem általános tapasztalás-e, hogyan ragadja meg a tanácskozó képviselőket, a tekintélyes politikusokat, a sajtónak irányadó közegét valami természet fölötti belátás, egy rendkívüli visionárius képesség, hogy hirtelenül felfedezik a legóriásibb veszélyeket és az önvédelemnek végső szükségét. A hadi budget emelésére mindig akadnak rendkívüli okok, a nemzetnek egyéb legégetőbb bajaira gondolni nem indíthatnak a rendes okok sem. Németországnak megvan ugyan az ő rákénje a szocialista mozgalomban, mely épen a hadi budgetnek óriás terheiben talált legletétebb tápszerét, Poroszország nagy területein kegyetlenül dul most az éhínség is, aligha gondolja valaki, hogy az ilyen bajok elenyészésére a varázszer egy katonai budget fölemelése fogja nyújtani. De hát az ilyen közlékvő veszedelmek fölismérésére nem kell semmi visionárius képesség és ki törődnek is az egyszerű józan észszel.

A nemzetközi viszonyok láthatárán nem látszik semmi fekete pont. Franciaország folytón a békes belső munka irgylet fölé Bismarck bécsi tartózkodása után harsónakkal hirdették, hogy Németországnak Ausztria-Magyarországgal egyetemben sikerülni fog biztosítani a nemzetközi viszonyok rendjét és a szerződéseknél teljes épségét. Miért kell mégis a kisajlott háborgó német nemzetet újra a létesvély rémképének örült fegyverkezés paroxiszmába hajtania? Vajon mit akarhat hát Bismarck herceg? Nagyon hamar merülhet fel a gyanu, hogy nem-e ő készül új támadásra egy más hatalom ellenében? De megvalljuk, hogy egy közeli háboru még vizsgálató eshetőségnek látszik. Lehet, hogy a háboruonak irányá érdekeinknek felelne is meg, és a rendkívüli erőfeszítés egy háboruonak céljaira lényegesen nyíltene az új tehernk jészítő jelentőségét. Mert legborzasztóbb volna, ha az új fegyverkezés csak az eddigi manának fokozása volna, a német jeladás után a többi államok is mind „jó barátságban” szaporítanak egymás ellen hadseregeiket. Így végül oda is jutnánk, hogy csupa fegyverkezésből háboru se viselhetnének egymás ellen, de fuladva roskadnának össze a magukra rakott nehéz pánccal alatt. Minő ideális kilátás!

Budapest, jan. 26.

Olaszországban az Italia irredenta ügyétől egyelőre elfordította a figyelmet a miniszteriumnak a szenatusban szenvedett érzékeny veresége, melyről táviratainkban márszó volt. A kormány most felszólítja a parlamentet s az új parlament elé fogja javaslatjait az örségi adó eltörlésére vonatkozó javaslatjait.

Konstantinápolyból jelentik: Sir Henry Layard angol nagykövet jegyzékét intézett a portához, melyben pontról-pontra megezőfolyja a portának a biblia-kérdésre vonatkozó legutóbbi jegyzékét. Savas pasa utal válaszában arra a körülményre, hogy a lelkiismereti szabadsága nem szabad összetévesztetni a vallási propagandával. — A „Moniteur of Trade” nevű angol és francia nyelven megjelenő hírlapot heves cikkeit miatt felfüggesztették.

Az albán-montenegriói viszályra vonatkozólag Cettinjeből sürgőznik, hogy Gusinje megtámadásának tervével egyelőre felhagytak. A montenegri csapatok két zászlóalj kivételével a határolt visszavonattak Podgoricza és Rjekiba. Mukhtar pasa egy három napon Ipekől Kocriakba küldött, hogy megakadályozza az albán önkényte-seknek Plava felé való tödulását.

Bulgária mohamedánját a widdini mufti felszólította, hogy a skuptsinai választásokban részt vegyenek.

Alexandretta syriai kikötő városból egy különös eseményt jeleznek, melyről röviden már távirati rovatunkban szó volt, s mely komoly diplo-

márczia követkevényeket vonhat maga után. A „Figaro” e tárgyban ezeket írja:

Január 2-án a „Latouche-Trévillé” nevű hadihajó 25 matróza hangos énekszóval járta be Alexandrette utcait, anélkül, hogy valakit inszultált volna. A város lakói közül csakhamar nagy kísérték akadt. A tömeg szidalmazni kezdte a matrózokat, s rothadt narancsokkal hajlítgatta őket. A matrózok egyike türelmetlenséggel a lánnyal legzáróját egy hatalmas ütessel földre törté. Bizonyos Arkhus Ibrahim, ki a tömeget vezényelte, pártfogásába vette leterített pajtasát és fölszólította a többieket, hogy álljanak beszédre a francziákkal. A matrózok defenzívák maradtak, de végre egysubanz dühösen reagáltak a kardjával az egyik matróz koponyáját ketté hasítá. A francziák erre visszatereltek a csészeléket, mely kardokkal és késekkel volt ellátva. A sulahez, ki a kardjával az egyik matrózt megsebesíté, a spangol alkonzul házába menekült. Az alkonzul a háza körül keletkezett légma kiszóllította lakásából, s miután a matrózokat megpillantotta, hivatkozott egyéni jogaira, s megiltotta nekik a belpéset. A matrózok azonban, kiknek egyszőlű eczlja az volt, hogy a szökévényt el ne szalaszak, nem igen hallgattak a szóra. Az alkonzul erre segédei által eláratt az ajtót és ablakokat, melyek a matrózok útseitől csakhamar csorompólva zúzódtak széjjel. Benyomultak házába, s miután a szökévényt nem lették, kivonultak az utcára és a teendőik felett támaszkozni kezdettek. E pillanathban a helyszínre érkezett a franczia alkonzul és azt tanácsolá honfőtársainak, hogy térjenek vissza a kikötőbe. Néhány percz múlva felültek vágatott a város kaimakájába 60 fegyveres zaptierrel a reá lövötték a matrózokra; kik közül kettő vesztés sebet kapott. A hadihajó kapitánya, a mint a történetekről értesült, egy hadnagyt és három közbélyt beküldött a városba. Ezeket, alig hogy a szárazföldre léptek, az összesődült nép botokkal ütlegelte és visszatérésre kényszeríté.

Ez ügyre vonatkozólag azt sürgönyözék Konstantinápolyból, hogy a franczia kövét a kaimakám elmozdítását követelte, de a porta visszautasítá e kívánságot.

Az új perui kormány elismerésére vonatkozólag az Egyesült Államok kormányja egy washingtoni sürgöny szerint támogatni fogja limei képviselőjének magatartását.

A „New York Herald” szerint Anglia legközelebb intervenciót fog a Peru és Chili közti háboruból.

Amerikának Maine államából, egy ma érkezett auguszti sürgöny a következőket jelenti: törvénytervezést tesztelt palotája még most is a négy ötlet alá áll. A csészeléket legmestri ingertelenség mutatott a fegyveres militia láttára; a nyugalmat azonban nem háborgatta. A közvélemény az állítja, hogy az elővigyázati intézkedések teljesen igazoltak, minthogy ők tudomással bírnak arról, hogy a fuziónisták összeköték, hogy erőszakkal is hatalmukba ejtsék a palotát.

A képviselőházi bizottságok.

A képviselőházi összehelyesítés bizottsága mai ülésében tárgyalás alá vette a miniszterelnöknek a kormánybiztosokra vonatkozó indítványát.

A bizottság ezután csak az alapelvek felet folytatott eszmecsere, megvíván a bizottsági tagok, hogy ezek nyomán a csészeléki ülésre a ház elé terjesztendő véleményes jelentés készítsen el. Melyet a bizottság akkor fog végleg megállapítani. Ugyanezen ülésben vették fel Mezezer Gyula és Michl Jakab képviselői mentelmi ügyeit.

A képviselőház pénzügyi bizottsága mai ülésében tárgyalás alá vette a közmunka- és közlekedési miniszterium költségvetését. A kormány részéről jelen voltak Tiszta a miniszterelnök, Péchy közl. miniszter és Hieronymi államtitkár.

Dániel Ernő előadó előterjesztán a költségvetést általánosságban, Lukács Béla a Duna-és Tiszaszállásokról illetőleg intézkedést a miniszternek, nevezetesen az iránt, vajjon a külföldi százkért véleményben fogadják-e el és követelik: mily intézkedések tettekek a sürgős eljárást igénylő esetekben s elláallja-e a miniszterium a felelősséget az iránt, hogy a külföldi százkért terveknek kereszteltelése elharaszt minden bajt.

Péchy miniszter előadván az eddig tett intézkedéseket, megjegyzé, hogy maguknak a munkálatoknak végleges megállapítása is beható tanulmány tárgyat képezi, s miután sok az eltérő nézet, alapos előkészítésgényelnek, melyhez tartozik is, hogy az érdekelt felek pl. a Duna szállítására a főváros és Pest megye is meghallgatassanak. Egyébirték a munkálatok nagy része már készen van, s legközelebb a ház elő fog jelentést minden egyes tendőkre nézve.

Az ideiglenes s sürgős intézkedések a tavaszi veszték elhártására megterítettek a lehető emberi számítás szerint.

Helpy Ignáz még a vasutak csoportosítását és az osztr. államvasut budapesti igazgatóságát hozza szóba.

Péchy miniszter válaszában az utóbbira vonatkozólag megjegyzé, hogy a budapesti igazgatóság létrejövetele kitálatában áll.

Az általános tárgyalás ezefelejtéve, a bizottság a részletekre tért át s az I. czimben a közp. igazgatásra előirányzott 252,630 frtot megszavazta.

A II. fejezetnél vasuti és hajózási főfelügyelőség 125,070 frt, Dániel előadó szóba hozza a felügyelőség átalakítását, mert nem helyes, hogy ez mint egy status in statu legyon s megakartást is remél az átalakításból.

Péchy miniszter kifejtéven a felügyelőség teendőit, azt hiszi, hogy annak átalakítása nemeskét megakartással nem jarna, hanem megszaporítaná és nehezebbé is tenné az ügymenetet. Kéri a bizottságot, hogy a szervezeti részletes ismeret nélkül az ügyben ne hozzon határozatot és késznek nyilatkozik a szervezeti részletes képeröl a jövő budgethez tanulmányt készítenni.

E tárgy körül hosszas vita fejlődött ki, melyet az idő előhaladt volna miatt befejezni nem lehetett s így a II. czim még függőben maradt.

A bizottság holnap d. e. 11 órakor tartja legközelebbi ülését és az inségi köléseiről szölv törvényjavaslatoakat fogja tárgyalni, folytatván a közlekedési költségvetés tárgyalását is.

A képviselőházi kerényi bizottságának mai ülésében jelentést tett Vécesey Tamás előadó a zsidó-alapról, s illetőleg az erre vonatkozó kerényekről. Az ügyállást felderítő terjedelmes átnézet kieszorított a bizottság új tagjai közt, s egy-egy személynél kiemondott, hogy a bizottság az ügyet közelebbi ülésében veszi tárgyalás alá. — A ka-

tasztéri jövendelmi kulcs megállapítására vonatkozólag számos megve hozzájárulván Ugocsamegy kerényéhez, azt kéri, hogy a jövendelmi átlag alapja ne az 1867-72-iki évek vételesek fel mint az a törvény megsejajja hanem az 1872-től 1878-ig terjedő évek átlaga. A Bizottság e kérdésekre a pénzügyminiszterhez utasítását fogja javasolni. A Kerényvek tárgyalása folyamán Vécesey Tamás előadta, hogy számítása szerint, ha a kerényvek kívánságának elég tétetnek, a jövendelmi kulcs az által 12 százalékkal fogna feljebb emelkedni. A királyi városok kerényvei az utatról szölv törvényjavaslatoat módosításra írnak, a közlekedési miniszterium figyelmébe ajánlatnak.

UJDONSÁGOK.

Január 26.
Lapunk mai száma mellékletének tartalma: Országgyűlés. Iradalm. Egyetkek, társulatok. Közgazdaság. Tárca: A szép himnálócsok.

Irájárás Budapestben. Derült Homérál-alással reggel — 8 P.

Személyi hírek. Gróf Andrassy Gyula Bécsből és Tisza Lajos Szegeudról tegnap este Budapestre érkezett. — Ferenczi Imre a magyarországi irtalmásrend tartományfőnöke a múlt szombaton meglátogatta a városi társulat, hol a kolostorban ünneplésen fogadták. — A szégedi királyi biztos a süvényházi gátiétehez, kormánybiztosnak Novák József Szegeud városi ügyészét nevezte ki. — Arany János nem megy Szalontra. „A Bihar”, mely e hirt közölte, utjabban kijelenté, hogy e téves közlemény egy érden tréfa folytatán került a lap hasábjára. — Asbóth János hírlapíró keleti útból már visszaérkezett Budapestre. Asbóth Egyiptomban kívül bejárta Palaestínát és Sziyriak egy részét is, s Jérikómból a judeai sivatagot, Bethlehemet és Jeruzsálemet látta Jaffából. Utan tengeren Nápolyba, Olaszországba kerestül jött haza. — Budai Goldberger Odón nagykereskedő tegnapelőtti jegyet váltott Strasser Sarolta, Strasser Alojznak a budapesti keresek, és iparkamara alnökönek bájós leányáért. — Dr. Csillagh Gyula egyetemi magántanár a párisi csészeléke de legistacion comparé legutóbbi ülésén magántanárát választotta. — Böckelberg Ernő, a nemzeti toarnegyilet igazgatója, a „közéleti” toranás állapota” czimű művétért a vallás- és közoktatásügyi miniszter 220 forint tiszteletdíjjal jutalmazta meg.

Kossuth Verhovayról. Kossuth Lajos egy itteni barátjának íteztett levele végén ezeket írja: Szegény Verhovay! Nagyon meghatt esete. Rettenetes dolog az, így esni áldozatul; ilyen ügyben. Mennyire elepte a korrupció fekélye azt az országot! már az egész mivel világa a skandalumok hazájának nevezi. Ez ember undorodik, ha rád gondol. Ebből a betegségből nincs felgyógyulás.

Epilógus a zavargásokhoz. A zavargások után, mint tudjuk, fővárosunkba lovas katonák is hoztak, név szerint egy századot a 9-ik dragonyos ezredből. Hivatásuk lett volna a netán újra kifőrt utcai demonstrációkat a főkapitány palatájánál is hathatósabban lecsillapítani. A dragonyosok itt vártak, egész mostanáig, de minthogy oly kétségteljes csend van estéinken az utcákon, hogy még az ismétlé iskolai gyerekek is megválni látszanak — tehát ma a derek lovasok kivonultak fővárosunkból és visszatértek tégő lépésben vidéki állomásaikra. Mint halljuk, a Károlykaszárnyában egy-egy század szóta folyton készletben van.

Nagy Györgyrol. A Függetlenség írja: A mit a Magyarországi ir, hogy Nagy György a nagyváltó gőzmalom részvényere kapott volna a kibirtokosok intézkedései 20,000 frt kölesont, nem felel meg egészen a valóságnak. Nagy György, dacára annak, hogy ki lett mondva, miszerint az igazgató tegnap semminemű pönzószókatéteben az intézkedést nem állhatna, minden fedeztet nélkül folyó számlát nyitított a saját névre s ezen az uton 30,000 forintot vett ki. Ezt az összeget nemeskét hogy nem törlesztette, hanem az utána járó kamatokat sem fizette esztendőken keresztül. Midőn pedig később ismét pénze volt szükségére s az intézkedő másként már nem kapott, akkor tette le a nagyváradi „László” gőzmalomnak 25 darab részvényét biztosíték gyanánt. Kapott is ezen az uton 4000 frtot, de a melyet szinten nem fizetett, sőt ez évadéki szölgő részvényeket is — rövid időre — visszakérté. A miniszterelnök kebelbirtójának ezt a kérelmét nem merték visszaautsítani, s 5 öm a részvényeket vissza nem helyezte, sem a kölesont meg nem fizette. S ez a tény a fenytöl vizsgálati vagyonszelvétél alkalmává is konstatáltott. De a legterhelőbb dolog e nyarán vitte végbe. Huzly, debreczeni nagyprepost az új orszájos intézet számára 3000 frt alapítványt tett s pénz betéztetését Nagy Györgyre bízta. A fizetések teljesítését az új intézet augusztusban irta ki, s midőn a dolog erre került, — Nagy György kénytelen volt ismét a kibirtokosok intézkedései folyamodni pénzért. Az intézet pedig, noha a kölesontézt számára már előbb megtagadta, engedett a körülmények nyomására, s ismét elfogadta váltóját.

Petőfi-erekelye. Szarvahéti ombertől vesztüzik az értesítést, hogy Kétszery József roznói szinigazgató egy szerepkönyvet őrzemlynek lapjait Petőfi Sándor kézírása teszi érdekese. E könyv egy szindarabot tartalmaz, melyet a nagy költő, színszer korában „körmölgött” a most már megsárgult lapokra.

Egy orthodox zsidó a fenytöl törvényeszek állót. Egy kisebb laposi ügyben tanusokodtak meg Beck Sámuel volt tanító. Beck prototypja a vakbűző vallásosságna s rendkívül önmegtartóztatás kerül hajdan föl a tárgyalás terében ül. A tanácsban P. ... tvezzik bíró elnököt, ki szigorúval úgy mint a semita jajellen táplált ellenszenvöl egyaránt ismeretes. Beck Sámuel mindennél is részkett, midőn a kihallgatás sora rá került. Az enők természetesen magyar nyelven kezdte a kihallgatást, midőn Samu remegő hangon meggyezni merészkedett, hogy nem ért magyarul. Erre hatalmas praedictio zúdult fejére a honpolgárok köteleseire, mely épen nem volt alkalmas arra, hogy Ábrahám nyulsvita ivadékból a hátorságot valamivel felsöröföjj. Végre Sámuelnek hitet kellett volna tennie, hogy mindaz, amit a törvényeszek színe előtt vallott, a tiszta igazságot tartalmazza. A jegyző felől olvasva az eskümentét. Sámuel arczáról a halális veriték nehéz csöppökben hull alá, — mindenki észre vette, hogy erős lelki harczt viv magával. Az eskü kezdő szavai: En Beck Sámuel esküszöm, nagy nehezen kinyugté, de midőn a jegyző tovább diktálta „a mindenhatal istenne”, a hit martyrja tovább meg nem állhatta s a szavakba tört ki: „Az a szót sipka nélkül ki nem mondom!” A bírák összenéztek, az enők szemei villogtak a remitens esküvöl vakmerősége miatt, s midőn az ő stentori hangján elmondott formula s csak az előbbi választ kapta. e szavakkal „adjatok oda neki a sapkát” kapitulált s Beck Sámuel megkönnybűvált sápkában tette le az esküt.

Tíz éves testvérgyilkos. Kunzentmiklósról írják nekünk: Az itteni r. kath. egyházközség tartozó Homok pusztán, legközelebb egy 10 éves rosz erkölcsű gyerek 25 éves testvé-

rével összeszölközött, a midőn bánya elfordult, a fü a keze ügyében levő disznóvol lész felragadt, úgy vágta inába bátyjának, hogy ez 12 mór lerogyott és régtől orvosi segély hiányában 23 óra múlva meghalt.

Szabadvárújak nekünk január 25-öl: Gymbázmunkának két évtizeden át majdnem szabadalmul Jám bor Pál az igazgatója. A gymbázmunka ifjúságát kivétel nélkül mindig szerető őt, s névnapját, mely a m-i rapra esik, illó tisztelettel ünnepele elévöl úgy, miként ma. A gymbázmunka onepély; a s névap-estétfén a színházban díszelőadás a veterán költő tiszteletére; babárkoszori, szonokhat aranyult stb. épen nem hiányoztak, s jól esett látnunk, hogy az ifjúság ragaszkodik az ünnepekhez. Meg is esztőlmi tölök, mert nemeskét engedékeny, de sok esetben annyira élénk, hogy ha lehet, a birtok is elakarja. Ez engedékenységre s imára asztán a 16-15 éves ifjakból 4-5-ök és 8-ik osztály társas veszerát is rendezett, mely tiszta örömből a késő jébe húzódták s lett néki az a fatális vége, hogy a konstableneknek is ba kelet avarokzni. A 7-dik osztálybeli k egy részét elföl tanár, s meglatogatta a közibben eszt tanár, s hogy e látogatók maradó nyomokat hagyjon maga után, bevérték az ablakokat. Szerencsétlenségére azonban a bonaberek közül első került egy kettő, s a turpisság nem maradt titokban. Ejjeli körüljáró részvelekedés, farázdálkodás, a gymbázmunka tanárszörel, ahogy sem illeszhető össze, s felelő esztőlkomunk azt, miként engedheti meg a tanári kar, ha már az igazgató he nem tiltotta éjjei baqueteket tartani nyilván s helyeken, kocsmákban, hiszták, hogy edög jó hírnök örendvöl tanítéztétiket meg fogják tisztítani a gyomtól, s nem tündrik azt, hogy a kalomszeretlen újabb kihágás és befogatlás rotsa meg a gymbázmunka jó hírt. (Sz.)

Gr. Pálffy Lipótről. ki a „Székely Katalin” fányes jelmezéhez a rajzokat készítette, a „Föv. L.” a következő hítes adatokat közli: Mint a bűvészily katonai intézet növendéke, 1853-ban mint tisztlépet az osztrák lovaságba. Az 1859-diki olaszországi hadjáratban Károly Ferdinánd mellett mint vargenezésszt szölgölt s a Radetzky (5-dik) huszárezred kapitánya volt. Majd 1860-ban Lamoricére pára szölgolalalra lépett francia táborok alatt részt vett a castelidórói útkezetben eszt alkalommal híres táborokot szerencses volt az ellenséges hadakok keresztül, Anconában vezetni. Ekor hadiarki örnagyvöl lett, feldiszítve arany éremmel s feljogosítva a pápai örnagyí czim vesztésére. E hadjárathal veszté el a testvércsészt, a földhágnagy rangban szölgölt Györgyöt, ki Viteroban (Róma mellett) fekszik. Hazatérve, 1861-ben mint Ponsony-vármegyé tiszteletbeli aljegyzője működött. Az országgyűlés feloszlása után nehéz agyveleket kapott, melyből felülhúlvöl, 1862 ók egészen a művészetnek s történelmi tanulmányoknak él. Több képe van meg a múzeum olvasó-termeiben. A honvédseregben is szölgölt 1870-ben, Hároszcsék, Tüzöny János örnagyunk, mint a 24-dik székely honvédszölgölal parancsnokának vesztétele alatt, századosi minőségben. Mint turista sokat utazott: Olasz-, Német-, Franciaországban és Svájcban; később pedig Magyar- és Erdélyországgot utazta be. Hogy nem emlegetik sürún, az az oka, mert nem huságból a nyilvánosságna, hanem szenvedélyből önmagának dolgozik. De szert használni másoknak is bármiben s ezért rajzolta szivesen a „Székely Katalin” jelmezeit is a nép-sznázóknak.

Amerikai párba. A párba-mania komikus tüneteket mutat fel vidéken. B-Csaba környékén két dél véntel huzamos idő óta egy leányos házhoz járt udvarolgatni, azon erős hitben, hogy mindegyiknek külön választója van. A legutóbbi időben azonban azon szomorú és levero meggyőződségre jutottak, hogy tévedtek, a mennyiben az egyik lány birta mindkettőjük tetszését. Mi természetesebb, minthogy ennek komoly párba lett a vége. Nehogy azonban nagy haz és lárna legyen a dologból, amerikai párbaire határozottan megkötö, oly formán, hogy a ki feketé golyót huz, annak két álló hétig semmiféle évő-ésközét használni nem szabad az étkészésnél. Most a levettek egyike ősi módon gyakorolja az évés művészetét.

Derék tanítók. A nagyroszi esperes mint iskola felügyelő pályáját tüzött ki tanítóknak azon kérdéssel legjobban megfettegése: hogyan lehet a tanuló szívébe a hazaszeretet csepegtetni. Egy kivételével mindegyik tanító pályázott. A pályaművek beküldtek a primáshoz ki a nyéki tanítóknak — ki a kitűzött jutalmat is nyerte — 15 frtot, a drégely-pálmákna 10 frtot, a tetsmaginak szintén 10 forintot, s mindenkinek elismerő nyilatkozatot küldött.

Halálos esztől. Osv. Komjáthy Ferencné, szöl. Gécsy Erzsébet asszony B-Gyarmaton 80 éves korában elhunyt. A boldogult edes anyja volt Komjáthy Asszele négyedesevöl fejezőnek. A uterper Miklós Gusztáv gr. kamatás, erzes és magyar indigena tenegült. Mokri-czen meghalt. Vele kihalt a mokrieczi Ánnerspergek férfi sarjadéka. — Kiss Pal, volt szentesi írt lelkeszté és 63-án temeték el Szentesen. A boldogult 72 évét élt. — Csérné Zsóky Gyula jeles fővárosi ügyvédöl sulys csapás ért: kis leánya a nyakon meglált. — Hütiray Lajos volt 1848-9-iki honvé őrnagy és Szentés városban 27 óven át nyilvántartó, és 64 éves korában elhunyt Békéshavaiakra!

Felolvasás nők számára. A fővárosi iparoskör felolvasási cyeulsában január 29-én esztőlőkon este 7 1/2 órakor Gelléri Mór „A háztartás kormányzata” czim alatt kivólaló a helyközösséget érdeklő felolvasást fog tartani. E felolvasások a közönség számára díjmentesek.

Veterán levélhórdo. Muckensturm a 40 éves szölgolátóirt ezüst dírdírdemeszté kapott levélhórdo, ki szombaton délelöl a guta megütött s kinek felidiszítésén vasárnap kellett volna vége menni, vasárnap délelöl meghalt. Zöl bel fopista igazgató a mint az esztől őrtésült, személyesen fogkereste az örg szölgölt. Ez eszméletlen állapotban volt s főnökét nem ismerte meg, az erdőkoreszt sem volt rá semmi befolyással s kevés idő múlva beállott a halál tusája. Ma temették el. Nyugodjék békeben.

Csarnajeff Bécsben. A futásairól híres orosz-szerb tábornok, mint nekünk Bécsből írják, ma vagy holnap Bécsbe érkezik, s ott néhány napot tööl, hogy a szerb-osztrák vasuti kérdésben információkat szerezzen. Csarnajeff Szerbiába az orosz kormány megbízásából utazik.

Fosztogató finácok. Ily czimű közleményünkre vonatkozólag, melyet egy szentesi lapból vetünk át, Csüppe Ambrus pénzügyi szemlése helyreigazító nyilatkozatot tesz közöli. „Szentes és Vidék”-ben. E szerint az eset következőleg történt: Sz. Nagy Imre szentesi polgár tanján a tanyai nőnél az örnjárat dohányt talált, s miután a nő szegény, egyszégy utján a csapatevét tööl bírálva 2 frtot elfogadták, mely ősszeg a helybeli m. kir. adóhivatálnál le is fizettetett. — Az tehát, hogy a nevezett nőt megverték volna, s ize illelvöl ladaájából 5 frtot kivettek volna, alaplatlan. (Sajnáljuk, hogy a Sz. és Vid. nagyobb óvatosságot nem tanusit közleményeiben.)

Ólebek tartó asszonyok. Az elvettett példál közöljük a „Szegedi Napló”-ból a következő esetet: Víziszerény eszt egy helybeli művel asszony, kit hat éltől ezölt

egyik megveszté ölebe megmárt. A szerencsétlen nő igen nagy kedvelője volt a kutyáknak és nagy ótot hant tartott belök mindíg. Ez a szenvedéle telt legmagyobb bája, mivelhogy már életéhez sincesen remény.

Verhovay Gyula arczképét könyomatban — Grand Vilmos intézetében készítve — kiadta özv. Kúrd József né. Verán Anna asszony. A kép sikertelen adja vissza Verhovay arczvonásait, ára 1 frt s kapható Tettery Nándor könyvüzletében, ennek utján pedig valamennyi könyvkereskedőnél.

Az újonczos Pest megyében. A honvédelmi miniszter Pest megye sorozó járásait beosztván, azokba a folyó évi újonczosoknál felermentő polgári elnöki tendőkere az alisápan a következő megbízottsági tagokat osztotta be: I. a keeskmét felő járás és a Csegeled városi XVII. sorozó járásba; Benedyky Gyulát; II. a keeskmét felső járásba; Sivó Gyulát; III. a Kis-Kun felső j. és X. a solti felső járásba; Földváry Józsefet; IV. a Kis-Kun alsó j. és XIX. Felügyelző városi sorozó járásba; Szabó Károlyt; V. a pesti felső járásba; Hóitsy Sándort; VI. a pesti közép j. Halász Zsigmondot; VII. a pesti alsó j. Tathy Istvánt; VIII. a pilisi felső j. IX. a pilisi alsó j. és XV. a Szent-Andrú városi sorozó járásba; Bellaugy Imrét; XI. a solti közép j.; Erdős Gyulát; XII. a solti alsó j.; Daray Vilmost; XIII. a váci felső j. és XVI. a Vác városi sorozó járásokba; Rudnyánszky Nándort; XIV. a vaczi alsó j.; Rakovszky Istvánt; XVIII. Nagy-Körös városi sorozó járásba; Beretvá Jánost és végre XX. a Halas városi sorozó járásba Kolozsvary Istvánt.

Orosz katonaság az osztrák-oláh határon. Érdekes adatokat közöl az „Odeszkij Vesztik” czimű odeszslapel e hó 22-iki számban azon orosz csapatokról, melyek az 1879. év folyamában az osztrák-oláh határ mentén összpontoltak. Van ott most összesen 3556 tisztl. 137,858 közbemér, 21,999 lö, 8582 társaker. Különféle hadiszerekből 5,745,720 font halmozottat fel. E csapatok az utóbbi napok alatt 7762 újoncz-száporítottak.

Szövetség. Szövetség az osztrák-oláh határon. Érdekes adatokat közöl az „Odeszkij Vesztik” czimű odeszslapel e hó 22-iki számban azon orosz csapatokról, melyek az 1879. év folyamában az osztrák-oláh határ mentén összpontoltak. Van ott most összesen 3556 tisztl. 137,858 közbemér, 21,999 lö, 8582 társaker. Különféle hadiszerekből 5,745,720 font halmozottat fel. E csapatok az utóbbi napok alatt 7762 újoncz-száporítottak.

Szövetség. Szövetség az osztrák-oláh határon. Érdekes adatokat közöl az „Odeszkij Vesztik” czimű odeszslapel e hó 22-iki számban azon orosz csapatokról, melyek az 1879. év folyamában az osztrák-oláh határ mentén összpontoltak. Van ott most összesen 3556 tisztl. 137,858 közbemér, 21,999 lö, 8582 társaker. Különféle hadiszerekből 5,745,720 font halmozottat fel. E csapatok az utóbbi napok alatt 7762 újoncz-száporítottak.

Szövetség. Szövetség az osztrák-oláh határon. Érdekes adatokat közöl az „Odeszkij Vesztik” czimű odeszslapel e hó 22-iki számban azon orosz csapatokról, melyek az 1879. év folyamában az osztrák-oláh határ mentén összpontoltak. Van ott most összesen 3556 tisztl. 137,858 közbemér, 21,999 lö, 8582 társaker. Különféle hadiszerekből 5,745,720 font halmozottat fel. E csapatok az utóbbi napok alatt 7762 újoncz-száporítottak.

Szövetség. Szövetség az osztrák-oláh határon. Érdekes adatokat közöl az „Odeszkij Vesztik” czimű odeszslapel e hó 22-iki számban azon orosz csapatokról, melyek az 1879. év folyamában az osztrák-oláh határ mentén összpontoltak. Van ott most összesen 3556 tisztl. 137,858 közbemér, 21,999 lö, 8582 társaker. Különféle hadiszerekből 5,745,720 font halmozottat fel. E csapatok az utóbbi napok alatt 7762 újoncz-száporítottak.

Szövetség. Szövetség az osztrák-oláh határon. Érdekes adatokat közöl az „Odeszkij Vesztik” czimű odeszslapel e hó 22-iki számban azon orosz csapatokról, melyek az 1879. év folyamában az osztrák-oláh határ mentén összpontoltak. Van ott most összesen 3556 tisztl. 137,858 közbemér, 21,999 lö, 8582 társaker. Különféle hadiszerekből 5,745,720 font halmozottat fel. E csapatok az utóbbi napok alatt 7762 újoncz-száporítottak.

Szövetség. Szövetség az osztrák-oláh határon. Érdekes adatokat közöl az „Odeszkij Vesztik” czimű odeszslapel e hó 22-iki számban azon orosz csapatokról, melyek az 1879. év folyamában az osztrák-oláh határ mentén összpontoltak. Van ott most összesen 3556 tisztl. 137,858 közbemér, 21,999 lö, 8582 társaker. Különféle hadiszerekből 5,745,720 font halmozottat fel. E csapatok az utóbbi napok alatt 7762 újoncz-száporítottak.

Szövetség. Szövetség az osztrák-oláh határon. Érdekes adatokat közöl az „Odeszkij Vesztik” czimű odeszslapel e hó 22-iki számban azon orosz csapatokról, melyek az 1879. év folyamában az osztrák-oláh határ mentén összpontoltak. Van ott most összesen 3556 tisztl. 137,858 közbemér, 21,999 lö, 8582 társaker. Különféle hadiszerekből 5,745,720 font halmozottat fel. E csapatok az utóbbi napok alatt 7762 újoncz-száporítottak.

Szövetség. Szövetség az osztrák-oláh határon. Érdekes adatokat közöl az „Odeszkij Vesztik” czimű odeszslapel e hó 22-iki számban azon orosz csapatokról, melyek az 1879. év folyamában az osztrák-oláh határ mentén összpontoltak. Van ott most összesen 3556 tisztl. 137,858 közbemér, 21,999 lö, 8582 társaker. Különféle hadiszerekből 5,745,720 font halmozottat fel. E csapatok az utóbbi napok alatt 7762 újoncz-száporítottak.

Szövetség. Szövetség az osztrák-oláh határon. Érdekes adatokat közöl az „Odeszkij Vesztik” czimű odeszslapel e hó 22-iki számban azon orosz csapatokról, melyek az 1879. év folyamában az osztrák-oláh határ mentén összpontoltak. Van ott most összesen 3556 tisztl. 137,858 közbemér, 21,999 lö, 8582 társaker. Különféle hadiszerekből 5,745,720 font halmozottat fel. E csapatok az utóbbi napok alatt 7762 újoncz-száporítottak.

Szövetség. Szövetség az osztrák-oláh határon. Érdekes adatokat közöl az „Odeszkij Vesztik” czimű odeszslapel e hó 22-iki számban azon orosz csapatokról, melyek az 1879. év folyamában az osztrák-oláh határ mentén összpontoltak. Van ott most összesen 3556 tisztl. 137,858 közbemér, 21,999 lö, 8582 társaker. Különféle hadiszerekből 5,745,720 font halmozottat fel. E csapatok az utóbbi napok alatt 7762 újoncz-száporítottak.

Szövetség. Szövetség az osztrák-oláh határon. Érdekes adatokat közöl az „Odeszkij Vesztik” czimű odeszslapel e hó 22-iki számban azon orosz csapatokról, melyek az 1879. év folyamában az osztrák-oláh határ mentén összpontoltak. Van ott most összesen 3556 tisztl. 137,858 közbemér, 21,999 lö, 8582 társaker. Különféle hadiszerekből 5,745,720 font halmozottat fel. E csapatok az utóbbi napok alatt 7762 újoncz-száporítottak.

Szövetség. Szövetség az osztrák-oláh határon. Érdekes adatokat közöl az „Odeszkij Vesztik” czimű odeszslapel e hó 22-iki számban azon orosz csapatokról, melyek az 1879. év folyamában az osztrák-oláh határ mentén összpontoltak. Van ott most összesen 3556 tisztl. 137,858 közbemér, 21,999 lö, 8582 társaker. Különféle hadiszerekből 5,745,720 font halmozottat fel. E csapatok az utóbbi napok alatt 7762 újoncz-száporítottak.

Szövetség. Szövetség az osztrák-oláh határon. Érdekes adatokat közöl az „Odeszkij Vesztik” czimű odeszslapel e hó 22-iki számban azon orosz csapatokról, melyek az 1879. év folyamában az osztrák-oláh határ mentén összpontoltak. Van ott most összesen 3556 tisztl. 137,858 közbemér, 21,999 lö, 8582 társaker. Különféle hadiszerekből 5,745,720 font halmozottat fel. E csapatok az utóbbi napok alatt 7762 újoncz-száporítottak.

Szövetség. Szövetség az osztrák-oláh határon. Érdekes adatokat közöl az „Odeszkij Vesztik” czimű odeszslapel e hó 22-iki számban azon orosz csapatokról, melyek az 1879. év folyamában az osztrák-oláh határ mentén összpontoltak. Van ott most összesen 3556 tisztl. 137,858 közbemér, 21,999 lö, 8582 társaker. Különféle hadiszerekből 5,745,720 font halmozottat fel. E csapatok az utóbbi napok alatt 7762 újoncz-száporítottak.

Szövetség. Szövetség az osztrák-oláh határon. Érdekes adatokat közöl az „Odeszkij Vesztik” czimű odeszslapel e hó 22-iki számban azon orosz csapatokról, melyek az 1879. év folyamában az osztrák-

lása az egyesek, és az állam hitelének. (Ugy van! jobbfelel.)
Ha ez nagyobb mértékűt, anarchiába lehet, s akkor következik az ország, de természetesen lelki állapot, midőn a magát gyökereiben vesztő ezte-tett társadalom az élet szükségét képező rend kedvéért kész minden egyéből lemondani. (Ugy van! jobb felel.) Ezek következtései általában. Ezen általános következtésekhez nálunk még az is járul, hogy ha egy-szer sikerülne, azoknak, a kik a zavarokat előidézik, bebizonyítani, hogy a magyar állam, a magyar nemzet vezetése alatt nem bír alkalmatlan szabadságot rendben élvezni, nem bírja magának a törvényre, a fokozatos fejlődés idejéig és eszközeit biztosítani. (Halljuk! Halljuk! — mondom — a magunk államnak és a magyar nemzetnek, mint ilyennek léte és veszélye jöhetne, (Ugy van! jobbfelel.) Mozgás a szélső balfelel.)
En, t. ház, a magam zérófél nem tudok, de nem is akarok a o s mopolitizmus magaslására emelkedni. Nekem nem vigás az, la azt mondják, tör-ténjék bármí, de a vége az lesz, hogy lesz itt egy szabadság állam, mint a mostani. (Halljuk! Halljuk!) Nekem kell szabad állam, de csak úgy kell, mint magyar állam. (Elének helyeslés jobb felel. Zaj balfelel.)
Ily viszonyok közt a kormányának is megvannak, meg kell hogy legyenek roendöi. Ma csak általánosan kívánom e teendőket jelteni abban, hogy intézkedni kell úgy, hogy anélkül, hogy maga a szabadság esorbat szenvedjen, korlátozható legyen azon szabadság, mely a szabadság örve alatt a szabadságot öli meg! (Helyeslés jobb felel.)
Mik legyenek ezen teendők, a n a k idejében erről is szólan-dok. De tudom azt is, hogy ezen nagy feladatnak csak oly kormány felelhet meg, mely mind-azon faktoroknak erélyes támogatását, bizalmát bírja, melyeknek támogatására egy alkalmatlan kor-mánynak szüksége van, — és épen ezért előre is kívánom jelteni a t. képviselő urakat, (Halljuk!) hogy midőn nyilatkozni fogok nekemokára a nézetem szerinti teendőkről, akkor igenis határozott választ fogok kérni arra, hogy ezen kor-mányt tartja-e a ház hivatottnak ezen nehéz feladatnak megjelenni? (Elének helyeslés jobbfelel. Felkiáltások balfelel: Elvárjuk!) mert meggyőződésem, hogy látni a veszély esiraját s nem tenni meg ellene a kellő támogatás hiányában azt, mi nem a rendnek kizárólag, de a szabadságok érdekében is szükséges, és kormányon maradni, lehetetlenség, (Igaz! Ugy van! jobb felel.)
Ismétlem, nem sok órára elfogom mon-dani nézeteimet a teendők fölött, s akkor határozott választ fogok a t. házától kérni. Most ez alkalommal csak arra kérem a t. ház, hogy megengedjék az általam jelzett minden irányban kísérjesdöntő vizsgálatot, ott, hogy az a törvény és alkotmány szerint tartozik, méltóságát a beadott határozati javaslatot el nem fogadni. (Helyeslés jobb felel.)
Herman Ottó: Személyes kérdésben kívánok szólni! (Halljuk!) Előre el voltam készülve arra, hogy nekem azon mozgalomban, mely jelenleg Magyarország fővárosában folyt, oly szerep fog tulajdonítanni, mely engem meg nem illet, melyet so-hasem kerestem, s keresni nem is fogok. Nem tudom kinek információiból olvasta ki a belügymini-ster ur, hogy én a tömeget igazgatom, sőt milyen információ alapján mondhatja Magyarországi belügy-minisztere azt, hogy mily szavakkal igazgatom; de az a ki Magyarország belügyminiszterét így infor-málta ragalmazt volt, az denunziált. (Felkiáltások és mozgás jobbfelel. Halljuk!)

Minden ember, a kinek egy naplap szer-kesztéséről fogalma van, tudhatja azt, hogy egy naplap szerkesztése este nem ér rá az utcákon jární és a néptömeget igazgatni (Közbe szólás jobbfelel: Mégis ott volt, mert mi la-punk munkatársait nem tartjuk pénzrel, mi-unképpen dolgoznak. A midőn az első este a mozgalom megindult, nem én voltam, a ki mon-dhatta, hogy kezdődött, hanem volt egy képviselő, a ki tartozik a belügyminiszter ur pártjához, a ki én már a helyszínen találtam. (Hosszas derűtlenség) és én akkor jöttem a helyszínre, midőn az ügy-nevezett láma, melyben azok az ékes szavak és jöttök hangzottak, már teljes virágzásban állt és szinte azért, mert az nálam be volt jelentve és minüt tudják, hogy nekem a fővárosban annál a szeretettel fogja, melylyel a közönség engem ki-tüntetett, mindig meg van az a hatalmam, hogy a katonaság és rendőrség nélkül is tudnék rendet csinálni. (Mozgás a jobboldalon.)
Épen enné fogva t. ház a t. belügyminiszter ur második meggyőzésére bátor vagyok pár szóval re-flektálni. A t. belügyminiszter ur azt mondja, hogy én azt mondtam volna, hogy a rend helyre-állítására a katonaságot soha sem volna szabad igénybe venni. Jól tudom, hogy mily helyen állok, senki sincs a világban, ki nekem azt mondhatja, hogy valaha nem mondtam ki, hogy mit értek. Itt is azt mondom, hogy igenis azt mondtam, hogy a katonaságot így használni, a mint a főváros rendőrnökére használta, nem szabad. (Ugy van a szélső bal oldalon.) Méltóztassék elképzelni, hogy az illető ponton 80 egyenél több nem volt, olyan ember, a ki a esőselékre nézve szoktak beleértetni, pedig egy sem volt. Midőn a demonstráció folyamán volt, senki sem hallotta Magyarországi fővárosának rendőrnökétől, hogy hivatalos kom-plyussal oda állott volna és azt mondta volna: „Uram, oszlanak szét”, sőt ellenkezően, a kato-naság kirendelése előtt voltak kedélyesen társalgót, a mint a lapok meg is írják. És mikor a kato-naság a kékes polgársággal szemben fellépett, azok a közönségi kapitány által német nyelven megszólítottak: „auseinander geholtattak” és midőn tisztességesen felöltözött ember azt mondja a kapitánynak: „nem értjük az urat, mondja meg magyarul” — mit felel rá? Azt mondja: „hallgatni kutyá” — tehát avval akarják elgáztatni és erre a szóra aztán a kap-itány rákiált — egy 80 emberrel tömeggel szemben: „zum schissen!” No, ha a t. belügymini-ster ur azt akarja nekünk magyarázni, hogy a kato-naság ilyen alkalmazása helyes, hogy nekem nem volt igazam, hogy így nem helyes — akkor, köz-szónom az ilyen alkalmatlanságot. (Ugy van! a szélső baloldalon.)
En biztosítom a t. belügyminiszter urat, ép úgy a mint az ő pártját és az egész ház, hogy abban a perczben, midőn látni fogom, hogy it va-lósággal mozgalom van szűkesség, én nem fogok semmíki tételre összekapást tenni, nem fogok semmíki dolgot el hazudni, hanem oda fogok állani és a mikor vezetni fogom a mozgalmat (Nagy de-riűtlenség) akkor nem lesz oly tündetés, mint most volt, melyről minden ember, ki a nép pszichológiáját ismeri, tudja, hogy az egy gyalogtósztól indult és spontán keletkezett felhárborodás következté volt. Ez volt a mozgalom értelme. Én tiltakozom az ellen, hogy engem a belügyminiszter száján keresztül bárki is ragalmazhasson. (Helyeslés a szélső baloldalon.)
Tizsa Kálmán miniszterelnök: Magam igazol-ásnál tartozom meggyezni, hogy én azt, hogy a képviselő ur ott volt először tanultam a lapok-lal, azután tanultam a hivatalos jelentésekkel, de minden lehető keletkezémet a perczben ő maga oszt-atta el. (Derűtlenség jobbfelel.) Nem tudom tehát,

miért veheti rossz néven, hogy ezen tényt egyzere-n a hivatalos adatok alapján és pedig minden kommentár nélkül elmondtam. Ez az egyik, a mit meggyezni kívánom. A másik, a mit meggye-zeni kívánok, az, hogy előben a katonaság alkalmatlanság iránti nyilatkozata akkor történt, midőn még a katonaság a helyszínen nem is volt. Ez a másik, a mit meggyezni kívánom: a harmadik, hogy a képviselő ur nem tudja, de higgye el, hogy ha egy kapitány vagy egy őrnagy azt mondja: schiessen! (Felkiáltások a szélső baloldalon: zum schiessen!) akkor a katonaságnál löttek volna is. Ez a harmadik, a mit meggyezni kívánom. A negyedik pedig a mit meggyezni kívánok, az hogy én megvagyok arról győződve, hogy midőn azon momentum előáll, melyben a képviselő ur szükségesnek fogja látni a mozgalom élére lépni, én már rég nem leszek miniszter, de meg vagyok róla győződve, hogy akkor is lesz Magyarországnak olyan minisztere, a ki nem fogja engedni, hogy Magyarország felett az utca uralkodjék. — (Elének helyeslés jobbfelel, mozgás balfelel.)
Szilágyi Dezső: Azon terjedelmes nyilatkozat után, melyet jelentésnek is lehet nevezni, melyet a miniszterelnök ur előadott, és mely nemcsak az események lefolyására, de azon események folytán teendő intézkedések két nemére is kiterjeszkedett, részint azokra, mik közvetlenül az eseményekre magukra fognak vonatkozni, részint pedig, — ha jól értem a miniszterelnök ur szavait, — bizo-nyos intézkedések tettek kitalálása, törvényhozási intézkedések, melyek az események alapján a ház-tól kérték fognak.
En, t. ház, azt tartom, hogy miután maga a miniszter ur nyilatkozata ezen eseményekről így horderőt tulajdonít és miután ezen nyilatkozat nél-ki is mindnyájan meg vagyunk győződve, hogy a háznak kötelessége lehető teljes, lehető alaposan indokolt nézetet szerezni ezen események folytán előálló intézkedésekre nézve és a miniszterelnök csak most előterjesztett jelentése kell, hogy a ház tagjai megfontoltságnak tárgyát képezze, az azzal a kéressel járulok a t. házhoz és a t. kormányhoz, is, méltóztassék elhatározni azt, hogy a miniszter-elnök ur által előterjesztett jelentések és az ah-hoz függesztett reflexióknak minden oldalról való tekintetbe vétele szempontjából, ezen ügy tárgya-lására máról a holnapitáni napra elhalasztassék. (Helyeslés.)
Ez az első volna, és én azt gondolom, hogy tökéletesen méltányosnak fogják ezt találni, mert a fődolog ilyen kényes, sokféle érdek, mondjuk ér-zeteket érintő dologban lehető helyes alakpon, le-hető kiforrót, higgadt nézetekkel előlépni. Ha a t. miniszterelnök hivatalos jelentése kezünkben lett volna korábban, úgy, hogy azt konsideráció tárg-lyá tethetjük volna, akkor ma részemről semmi kifogást nem emelnék a tárgyalás folytatása ellen. De azt gondolom, hogy az az egy nap megadható, mert bőven meg fog látszani annak eredménye a vitán és azon átgondoltságon, azon nyugodt néze-teken, melyeket ezen jelentés tekintetbe vételével és a megfontolás alapján szerzeni lehet.
Ez a kéresem a t. házhoz, s ehhez bátor va-gyok a t. belügyminiszter urhoz még egy másik kérelmet intézni. (Halljuk!) Ez abban áll, hogy legyen szives intézkedni az iránt, hogy azon hivatalos je-lentések, melyek alapján a házban előterjesztést tartotta, meg ma kinyomassanak (Mozgás a jobboldalon) és a ház tagjai közt kiosztassanak. (Helyeslés balfelel, mozgás a jobboldalon.) Azt gondolom, ezen kéresem is teljesen méltányos, mert megengedhető már csak az ellenőrzés szempontjából is a ház tagjainak, hogy a hivatalos okiratok-ból közvetlenül meggyőződjének arról, ha vajjon a tett előterjesztés minden tekintetben kielégítő-e.
Ezen kéresemet is ajánlja a t. ház figyelmé-be, ismétlem, méltóztassék elhatározni, hogy a jelen vita folytatása az előadott okiratok holnaputánra ha-lasztassék. (Helyeslés a baloldalon.)
Tizsa Kálmán miniszterelnök: T. képviselő-ház! (Halljuk!) Részemről megvalom ugyan, hogy teremték teendőmmel szemben mindennapi ha-lasztást sajnállok, de utóljára, ha valaki azt mond-a, hogy a miniszternek szóval előterjesztést jelenté-sét olvasni akarja, hogy alaposan szollhasson hozzá, ezt ellenezni nem kívánom, bár azt hiszem, hogy erre a holnapra napig is elég idő volna.
A mi azonban azt illeti, hogy a hivatalos akt-ák nyomassanak ki, engedelmét kérek, ez a ma-gam részemről mint hasonlóképen oly eljárás, melyet nem tarthatnék igazoltnak, nem fogadhatom el. En legjobb lelkisimemet szerint megvettem jelentésemet; a t. háznak módjában van annak alapján ítéletet hozni, vagy ha a t. ház azt tartja, hogy nem bízhatik meg az előterjesztésbenm arka nézve, hogy híven adtam elő a hivatalos jelenté-sék tartalmát, méltóztassék bizalmatlansá-gát kifejezni s a t. ház azzal az akcióval a t. ház szolgálatát. (Elének helyeslés jobbfelel.)
Szilágyi Dezső kijelenti, hogy nem kívánta a minisztert gyanúsítani, mintha szavai az aktákkal nem egyeznének meg. Szavainak célja csak az volt, hogy a ház a legteljesebb információkat meg-nyerje s ebben nem rejlik bizalmatlanság.
Az élnök Szilágyi elnök indítványára, hogy a tárgyalás halasztassék el, fölteszi a kérdést.
A ház többsége elfogadja.
Elnök: Szilágyi második indítványában áll, hogy ama hivatalos jelentések, melyek alapján a miniszterelnök előadást tartotta, nyomassanak ki. Fölteszem tehát e kérdést...
Eötvös Károly: Boasánatot kérek t. ház, én azon indítványt, melyet Szilágyi Dezső t. képviselő ur előterjesztett, oly fontosnak tartom, hogy én azt hiszem, hogy a felett azon szavaltat után, melyet az igen tisztelt belügyminiszter és a képviselő ur (Felkiáltások jobbfelel: A kérdéshez!) Boasánatot kérek, a napirendhez és a kérdéshez akarok szólni. A fölött nekünk határozunk aig lehetségés. En azért azt volnék bátor indítványozni, hogy Szilágyi Dezső képviselő ur azt a határozati javaslat adja be írásban és azoh hozzá szólni kívá-nok én is. Hozzájárulni kívánok azért, mert nem egyszerűen indítványról van szó, mert a miniszterelnök ur kijelentette, hogy ő azt kabinetkérdésnek tekinti. Mikor egyrészt oly fontos, így nagy horderő kérdéssről van szó, és másrészt szó van arról, vajjon a kérdésben tisztán lássunk, mert az is megértőbenk — hogyha azon iratok kinyomtatnak pl. magam is azon indítvány pártolásától, melyet Mocsáry képviselő ur beadott, ellátok (Felkiáltások a jobb oldalon: Az lehetetlen!) Mondom, így nagy horderő indítvánnyal szemben én a vitát befegy-zetnek nem tekinthetem. (Helyeslés a jobboldalon.) Mikor így fontos tárgyról van szó, ne terjünk el a házszabályoktól, hanem szólnunk hozzá a kérdéshez. Bátor vagyok erre felkérni a t. élnök urat.
Elnök beisméri Eötvös kívánatának jogosít-ságát, s kéri a ház, kívánja-e, hogy Szilágyi in-dítványának második része kinyomassék?
Németh Albert nem tudja szükségesnek az indítvány kinyomtatását, hanem egyszerűen szava-zással és pedig most kíván a fölöt dönteni.
Elnök azt kéri a ház, most kíván-e hatá-rozni Szilágyinak a hivatalos akták kinyomtatására vonatkozó indítványát?
A többség a rögtön határozat mellett nyilatkozott.
Ezután szavazás alá került Szilágyinak a hivatalos jelentések kinyomtatására és szétosztására vonatkozó indítvány.
Az egyszerű felállás által az élnök nem ve-

reskedéséből kaptak a „Láz-polka” című zenedarábot, zongorára szerző Halász Jenő, ára 60 kr.
Egyletek, társulatok.
A nemzeti kaszinó tegnapi köz-gyűléséből kiderült, hogy folyozzák, hogy Széchenyi lakomája febr. 15-ére (tűzetek ki, s sz. ünnepi szónoklat elmondása Zichy Antalra bi-zatos). A Verhoyar-egyesület közű tett jegyző-könyvi kironstravonatióhoz, gr. Desseffy Aurél indítványára a közgyűlés a következő határozatot hozta: „A közgyűlés az által, hogy a kaszinó vá-lasztmány ismert nyilatkozatát bírálni vagy elítélni akarja, kijelenti, hogy a közű tett választmányi határozat nem értelmessé válik, mintha a nemzeti kaszinó egyes tagjainak saját felelősségükre történt eseké-nyei fölöttélete akarna mondani.” — Felolvasták. Eötvös Károly országos képviselő febr. 29-én, azaz esztőtörök-énés pont 7 órákor a terézvárosi kaszinó helyisé-ségében (kiraly-utca 52. sz.) „A k i s n e m e s s e g a m u l t a n a z.” című felolvasást tart, melyre a kör tagjai tisztelettel meghívataak. A felolvasást közös vacsora köv-ti.
— A budai elővesszeget tegnap tartotta évi közgyűlése, a melyen a választmányi évi jelentése és a számvizsgáló bizottság nyilatkozata meghallgatva, a felmentvény kiadott. Hosszabb vitát idézett elő a lovó helyiség eladá-sának és az új lovó szerzésének kérdése. A város elítélte a régi lovó helyiségben a lova-nyalokat s most közel-ből teltet kell nézni. Végre Érezhegyi, Andrási és Sírusz urakból álló bi-zottság kidöntésként kioldotta a néző és vásárlás-végét. Utóljára a tisztikart választották meg. Fölösztémester E r e z h e g y i F e r e n c, lovsz-mesterek: Szőke J., Grund V., Devan K., Kristo-fal Fornatós lettek; ügyrészessé Andrási László, pénztárosokká S r. u s s J., Kresselbaner Gy., jegyző-közül Várh J. és Trétna J. választottak.
Dr. Péter Perenc emelkenek tiszteletre a pesti izz. hitközség elődjátsága mint ezúttal most is január 28-án legkezelebb szerdán esti fel. órákor az izraelita főváros-ban (VII. ker. holló-utca 6. sz.) emlékülnepepet rendez.
— Az „Eötvös” betegséggelgyőző és t e m e t k e z e s i e g y l e t, f. hó 25-én tartotta meg negyedik rendes évi közgyűlést, az évi jelen-lés és a mérleg felolvasása után, mely a közgyű-lés által jóváhagyott tudomásul vétetett, követ-kező az egyleti igazgatóság megválasztása. A vá-lasztási eredmény a következő: Tiszteletbeli él-nök: Lovász Sándor ur, a székesfehérvári ország-os kiállításnak al-élőnk: Stein Mór úgyvéd, alélőnk: Strausz Béla ur, el-lenőr: Böhm Ignác, pénztárnok: Gold-berger Mór ur, 18 választmányi és 6 pótvá-lasztmányi tag.
Magyar tudományos akadémia
Jan. 26.
A magyar tudományos akadémia mai ósz s ülésén Deák Ferka s. t. újította meg gr. Wass Samu l. t. emlékeztető. Az emlékeztető szokottnál nagyobb számmal vonzott nőhallgatókat. Várakozás-ban senki sem esáladott, egy munkás, becsü-letes élet érkésében, s főleg melegen volt vázol-a. Gróf Wass Samu el-tét a munka s a becsületesség töltötte le. Erdélyi mágnás volt, e század első negyedében — 1814-ben — született. Családja ősrégi, egyike a legkésőbbtelebb ősmagyar családnak, mely hét száz év előtt telepedett meg Erdélyben. Az íjű 1844-ben a magyar orvos-és természetvizsgálók V-ik nagygyűlésén tünd-föl először. Úgy tudományos munkát olvasott föl a „Mezőség”-ról; geológiai, ásványtani és mező-gazdasági viszonyait így gette Erdély ama részének, mely „Mezőség” név alatt ismeretes. A munka alapos és szakzerű volt, reményt ébresztett, jóhangzár-tal tette meg. Azonban nem tetszett mindenkinek. Az erdélyi aristokrácia konservatív része nem tudta elképzelni, mi gyönyörűséget tártalált ilyen munká-ban egy olyan ember, kinek nemetszégjéje ti-zenbét emberöltőre tr-jed. Volt-képen nemcsak az a bántotta őtet, hogy egy gróf orvostól és gyógy-szeresésköz közű vegyül, komolyan él a tudomány-nak; hanem a műven előmlő szellem, melyen nagy-on érzett a demokrácia lehe. Azt az iránt, mely fölfejtéssel megjelölt, egyszerű tartották meg-tesztésnek és veszélyesnek, s a számalom és gnyiba néni félelem is vegyült. Abban mindnyá-jan megegyeztek, hogy a Wass Samu iránya nem jóra vezet. De Wassra sem a számalom, sem a gny nem hatott. Megszokta korán, mi soknak annyi bajt szeret, hogy a komoly törekvés ekp-tissel és kicsinyiséssel fogadják s tört folyton elő-re. 1848 előtt csak mint be-ületes, tehetséges és boldog emberről lehetett róla be-szólni. A viszonyosságok élet, mely szívét és cha-rakterét annyira próbára tette, csak ezután kö-telvezett. 1849 elején, midőn Magyarország a külföld-ől eszékad, lyal kellett megköszönie meg Konstanti-nópolypa végrehaltat, megbízatását itt csak fél-ben véghezvitte; mert az orosz kormány sürgette kiadását. Biztonságos viszonyzatve volt, men-külni kellett s hosszas tengeri bolyongás után Fran-ziarszágban kötött ki. Párizsban gróf Teleky Lászlóval, Londonban Palsky Ferenczöl utasítá-sok és ajánló level-ek révén, Amerikába ment, hogy a fölkele sereg részét jó foggyvert szerezzen s megkísérelje egy kis hajóval tób rászt t. A fey-ve-reket nem indította, de a hajójának — ha összeverése sikerül is — nem lett volna haszna — mert e közben bekövetkezett a világsok katha-stropha Wass Samu egy rapon arra ébrádt, hogy haraja el van veszte, hogy e-aldjától talán örökre elzárított. Utintig elég ok a eüggedésre, ha termé-zele ismeri azt. Használni akart egy a mint le-hetett. Rokonszenesség tette a magyarokat, meg-nyerte a yankee szívet az emigránsok részére. Maga is elépalya után nézett, hogy idegen vilá-gon, idegen arczok közt létet biztosítsa. Türelme példálán, törekvése akadályt nem ismerő, s még sem tud oly eredményt mutatni föl, mely e két tulajdonal arányban állana. Miután meggyőző-dött, hogy a tengerész élet nem neki való, Fonet baráta után Californiába utazott. Ó: már nem talá-ta S m-Franciában s miután a v r. s. legéese al-kalmával iraitit is elvesztette, a bányaművelésbe helyezte minden reményét. Volt a napzámától kezdve a bányászat minden, helyét megállotta beenslettel; de egy év múlva Fonet társaságában ép oly szegényen tért vissza S m-Franciába, mint a hogy onnan távozott. Előbb mérnöki irá-tást nyitottak, majd Molitor-l. szövetkezve, meg-alapítják a san-franciscói ércszintítő vállalatot, mely kezdetben a legszebb sikerrel bízottat. Wass Samu becsületese egy me megbízta, hogy a kereskedőházak czégeknek minden bizosíték nél-ki adták át az ezernyi ezreket 60 nyers ter-ményt. Azonban egyikük sem volt nagyvadász üzlet-ember, a közű tekintélye aláhalnyalott, be-fáradtak a hín erőlködésbe. Két társ előb eljött, Wass 1856 júl óta a küzdelmet, mi közben egy-utat tett Európába. 1858 ban ő is visszatért ide — kilencz évi távollét után — ide a négy folyam vidékére hovy: anyanyagvót a számvizetés napjái-ban. A sok küzdes nem tört me. munkakévé és ereje még nagyob volt, mint valaha. Elétek részt vett az énkölki köz-és magánéletben, gyakran írt Pompéry „Magyarország”-jába, a „Pesti Napló”-ba főleg az ipar és nemzetgazdaság kérdéseiről, ritkábban tudományos dolgokról. 1867 után nemcsak a parl-mntaris él-tében szerepelt, hanem szívin

irtha s má-t-ged-műtő-kiseb-több-ségben A m-azon-férhe-sokka-lal t-gazd-megh-gett.-ülést, szak-jeles-észe-dolgoz-tinó-károly-czolt-után-talmá-társul-Bejele-értő-szobél-zett, a-fogják-ner k-megte-kozato-m a n-hogy-not m-döterít-not er-kozik, szolgá-gauból-haz az-erdő-pár te-le-hogy-nak a-kesítés-elvítáz-nek h-gyon-lami j-lyőse-gyártm-rosain-gyártm-gyártm-szozat-kosnak-vállalk-búnke-körny-nyos-telepít-daság-nyelvé-szigbe-Ilyen-vedelm-nyek-íránt, behivo-podás-s nehéz-módbre-tő-e-nyok-a tudó-ember-mondj-nyokr-est. A mai-mások-hiteles-hatm-előfere-sításköt-nem-kedik.-jnk, m-ülte-mSomog-futó l-esai-mellyly-pek. S-zerűm-reveté-magán-deinkk-gyakov-gyakov-tek be-sokat-radtak-adjá, l-vétetik-nem l-mégis-ves id-a kü-l-e-azon-lakra-kam-e-dőre a-az érd-melye-soha-s-til sz-tal-ronkén-erdem-terlel-tesen-döket-hozni.-lenné

irtha s má-t-ged-műtő-kiseb-több-ségben A m-azon-férhe-sokka-lal t-gazd-megh-gett.-ülést, szak-jeles-észe-dolgoz-tinó-károly-czolt-után-talmá-társul-Bejele-értő-szobél-zett, a-fogják-ner k-megte-kozato-m a n-hogy-not m-döterít-not er-kozik, szolgá-gauból-haz az-erdő-pár te-le-hogy-nak a-kesítés-elvítáz-nek h-gyon-lami j-lyőse-gyártm-rosain-gyártm-gyártm-szozat-kosnak-vállalk-búnke-körny-nyos-telepít-daság-nyelvé-szigbe-Ilyen-vedelm-nyek-íránt, behivo-podás-s nehéz-módbre-tő-e-nyok-a tudó-ember-mondj-nyokr-est. A mai-mások-hiteles-hatm-előfere-sításköt-nem-kedik.-jnk, m-ülte-mSomog-futó l-esai-mellyly-pek. S-zerűm-reveté-magán-deinkk-gyakov-gyakov-tek be-sokat-radtak-adjá, l-vétetik-nem l-mégis-ves id-a kü-l-e-azon-lakra-kam-e-dőre a-az érd-melye-soha-s-til sz-tal-ronkén-erdem-terlel-tesen-döket-hozni.-lenné

irtha s má-t-ged-műtő-kiseb-több-ségben A m-azon-férhe-sokka-lal t-gazd-megh-gett.-ülést, szak-jeles-észe-dolgoz-tinó-károly-czolt-után-talmá-társul-Bejele-értő-szobél-zett, a-fogják-ner k-megte-kozato-m a n-hogy-not m-döterít-not er-kozik, szolgá-gauból-haz az-erdő-pár te-le-hogy-nak a-kesítés-elvítáz-nek h-gyon-lami j-lyőse-gyártm-rosain-gyártm-gyártm-szozat-kosnak-vállalk-búnke-körny-nyos-telepít-daság-nyelvé-szigbe-Ilyen-vedelm-nyek-íránt, behivo-podás-s nehéz-módbre-tő-e-nyok-a tudó-ember-mondj-nyokr-est. A mai-mások-hiteles-hatm-előfere-sításköt-nem-kedik.-jnk, m-ülte-mSomog-futó l-esai-mellyly-pek. S-zerűm-reveté-magán-deinkk-gyakov-gyakov-tek be-sokat-radtak-adjá, l-vétetik-nem l-mégis-ves id-a kü-l-e-azon-lakra-kam-e-dőre a-az érd-melye-soha-s-til sz-tal-ronkén-erdem-terlel-tesen-döket-hozni.-lenné

